

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS
voor de Stad 12
Franco per post 14

DIERE VERUM QUAERITUR
A. D. V. E. R. T. O. E. N. T. I. S.
behelve 35 cents week

Grondwetsherziening.

Wij zeiden in een vorig nummer, dat de kamer van eene hoofdwaaling uitgaat, als zij zich voorstelt het ministerie tot eene herziening te bekeeren. Ook de leden der oppositie, en onder hen zij, die gewoon zijn het helderst in zaken te zien, laten zich door dat bedriegelijk denkbeeld misleiden. Zij richten redevoeringen tot de regering, waarin zij haar, door al wat gorst en verderland hierbaar is, bidden, nu smeeken de herziening te bespoedigen? En wat doet de regering? Zij geeft zich nog niet eens de moeite van dezelve te komen aanthooren.

Wij begrijpen dat niet, wij begrijpen niet hoe het mogelijk is, dat zooveel knappe leden der kamer niet inzien, dat de regering niet is over te halen tot eene herziening, dan door dwang. Dat de rook, dankt ons goddank, dat zij eene herziening niet doet, is hare zending die te verhoeden, en wat heeft zij al niet gedaan om zich daartegen te versterken? Zij heeft niets onbeproefd gelaten van al wat in hare magt was, om zich tegen de vorderingen van in de duiten de kamer te wapenen.

Men spreekt van de groote offers der natie, om de regering uit dankbaarheid tot eene herziening te bewegen. Maar de wet van den 6 maart was alleen om te behouden. Zij had geene andere strekking. De heer van HALL heeft dit uitdrukkelijk en meermalen duidelijk vooruitgesteld. Men kan den schijn aannemen van dit vergeten te hebben, maar men kan ook zien, dat het ministerie niet al vergeten wat hetzelfde verklaard heeft te willen, toen het van de natie zulk een groot offer vroeg. De natie kende het systeem der regering; ook de oppositie leden kenden dat. De denijstemin hebben zij al het mogelijke aangewend, om het gesmaakte offer bij elkander te brengen. Zij hebben daardoor het ministerie gestort. En hoe kon het anders? De regering stak den standaard van behoud op, men zij in de grootste geldelijke verlegenheid zij. Zij schaarde zich, om die behoud te waken, en te waken van doezelre de me...

systeme te laten varen. Sterk door den toen geleenden steun is het nog daarenboven uit de verlegenheid gered. Het baadt zich in het goud, en speelt met zooveel miljoenen, als het vroeger behoefte had aan honderd duizenden. Hoe wil men dan nu het eenigen grond van waarschijnlijkheid voorhouden, dat de regering zich vrijwillig zal laten afbrengen van haar systeem, van het doel van al haar streven. Het is eene ongerijmdheid daaraan te denken.

Welnu, als men op den voorgrond stelt en moet stellen, dat de regering niet tot eene herziening kan bekeerd worden, dat dezelve daartoe niet zal zijn te bewegen dan door dwang, dan vragen wij wat er van eene herziening te wachten is?

Wij hebben nu reeds gezien, dat het ministerie de tweede kamer door middel der eerste tracht te beletten naar den wensch uit te drukken aan den koning, dat zij eene herziening verlangt. De tweede kamer is nu reeds in de grootste verlegenheid gebracht, nu zij slechts den wensch zeer flauw heeft uitgedrukt, dat eene herziening mogt plaats grijpen. Wat zal het zij als zij de regering zal dwingen tot dezelve over te gaan? Het zal gemakkelijk zijn dat van de regering af te persen. Zal men haar even gemakkelijk haar systeem van behoud doen verlaten? En indien men haar noodzaakt tot datgene wat zij niet wil, wat zij als verderfelijk beschouwt, wat zal er dan geworden van de herziening?

Is er in de kamer eenheid genoeg, dat zij een systeem van herziening aan eene onwillige regering kan opdringen? Wie zou dat durven beweren?

Er bestaat zooveel verscheidenheid van opinien bij de vertegenwoordigers omtrent de bijzonderheden eener nieuwe grondwet, als er eenheid bestaat over de noodzakelijkheid dier hervorming.

Wie zal in dien chaos van opinien eenheid brengen?

Wie heeft invloed genoeg, om de verschillende uit een loopende opinien der kamer in één te loen smelten?

Is er een lid of eene partij in de kamer die zich sterk kan achten, dat resultaat te zullen bereiken? Immers neen.

Het is wereldkundig dat in de kamer niet eene partij bestaat. Er zijn koterijen. En geene derzelve weet wat zij beoogt, kan wat zij wil.

Er is dus de buitengewone invloed der regering noodig, om uit die verdeeldheid van opinien eenheid te scheppen.

En hoe zal de regering haren overweldigenden invloed bezigen, indien hier haar tot eene herziening dwingt, welke zij zich ten beginsel stelt te waken?

Zal en moet de regering, uitgaande van haar standpunt, die verdeeldheid niet bevorderen door hare tegenkamping door haren onwil, door het veelvuldig getal van al de middelen welke zij onder haar bereik heeft, om de herziening waarvan zij afkeerig is, en waartoe men haar prest, tegen te werken?

En wat zal dat voor eene herziening zijn, welke zoo moet geschieden?

Wat zal dat zijn, dat anders geboren worden, dan een gewrocht, ja, transactie en halfslachtigheid, zonder eenheid en verband?

Zal dat niet dreigen een bruidelwerk te worden, erger dan dat van 1840?

En is het om tot dat resultaat te komen, dat men de krachten der natie der staatsmaecten en der regering moet verspillen, om daarna, bij eene onvermijdelijke reactie, het gevolg van eene overspanning eene kamer, eene rust, een domnielchap te doen ontstaan, die geestigheid moet geven tot misbruiken en eindelijk tot een rampzalig ontwaken.

Neen! Wij willen eene herziening. Maar wij willen die niet ten halve, niet die geheel. En daarom...

De leden der oppositie, die niets onbeproefd laten, om de regering de herziening voor te preken, vertiezen hunnen tijd en haren moeite, willen eene ongerijmdheid en vorderen het onmogelijke.

Het geeft bij hen of gebrek aan doorzicht, of gebrek aan veerkracht te kennen.

Indien wij inzien, wat wij waken, dan is het klaar te hebben uit eengezet, dat is eene vordering der grondwetsherziening, die eene oppositie-parade, om uit te verklaren, dat de ministerie begeeren, het te waken, het ministerie is, en de herziening oprecht wil.

Wij hebben gereedschap, normaal op dat punt te moeten terug komen, omdat wij zien, dat de kamer zoo vele ernstige gingen verspillt in wijloopige debatten, dat geen ander resultaat kunnen hebben, dan dat zij aan sommige oppositie-leden eenige

populair bezorgen, en inmiddels de natie bezig houden met een droombeeld, dat niet tot wezenlijkheid kan komen, of slechts eene misgeboorte van voortleenen.

Bij het navolgende verkeer herziening moet men zich vooraf met beloven, dat men goed zal slagen. Anders zal men beter doen met zich te vrede te stellen met hetgene men heeft.

Men mag noch de natie, noch den troon wagen aan proefnemingen, welke niet zeker goede uitkomsten beloven. Dusdanige proefnemingen zoude het zijn, indien men de regering tot eene herziening dwong. Men zoude niet alleen geenen goeden, maar zeker eenen slechten uitval kunnen voorspellen.

Zij, die ernstig een herziening wenschen, moeten beginnen met vooraf een ministerie te willen, dat dezelve kan bewerken.

Heeft men geen woed of verkracht genoeg, om dat te bestaan; dan zal men voorzigtig doen, zich te wachten voor veranderingen, die geen nut, en misschien veel kwaad zullen veroorzaken.

ITALIE

In eene partikuliere briefwisseling uit Rome lezen wij het volgende:

Men de aartsbisschop van Keulen heeft den kardinaalshoofden, welke hem door de kardinaalshoofden aangeboden worden, niet aangenomen.

De heer Rossi, pair van Frankrijk, is bij den Paus toegelaten geworden; het gerucht verspreide zich, dat dit onderhoud tusschen Z. H. en den geleerden publicist, hoofdzakelijk over de tot het onderwijs betrekkelijke kwestie had geloopt.

In verwijzing der schilderijen, geschenken in het afgelopen jaar door den Paus aan den hertog van Aumale gezonden, heeft de koning der Franschen thans aan Z. H. door zinen gezant graaf Lalour-Maubourg doen aanbieden, een kostbaar tapijstuk uit de fabriek der Gobelin's, voorstellende St. Stephanus, een stel van de school copie van eene schilderij van Raphael, een porcel in geschilderd door mevr. w. Jaquotot; deze stukken, overtreffen alles, wat men zich in dien trant kostbaar en kunstmatig bewerk kan voorstellen. Z. H. heeft het gevegeven, om die rijke geschenken gedurende de wintermaand in eene der zaalen van het paleis Quirinaal woonachtig te maken, ter bezigtiging te stellen.

DUITSCHLAND

Men schrijft uit Münster in dato 31 dezer. Mr. J. Drost is van eene reis naar Rome terug gekeerd. In weerwil van de versmaadissen van deze verre reis, geniet de doorzichtige kerkvoogd de meest gewenschte gezondheid.

ENGLAND

De vorderingen van het Katholicismus in het land zijn eene betrekkelijk klaarlijkheid de zaak, zowel in de hogere als mindere standen der samenleving. Dageelke voort men van nieuwe en sangke bekeeringen. Het protestantsche anglikanisme vertrouwt zich dan ook te Oxford, even als te Londen, over den stand van zaken, welke den uitsluitenden invloed list het beweent in het vereenigd koninkrijk uit te oefenen denstig be dregt. Ziehier een nieuw bewijs, dat die vrees in den 4 dezer in Exeter-Hall gehouden vergadering van de leden van het genootschap van protestantsche kunstenaars en werklieden der hoofdstad, heeft den besloten om nieuwe pogingen te

doen, om al degenen, wier geweten hen aanspoort van het anglikanisme af te brengen; en die pogingen men te zamen veruubelin v lagring tegen het anglikanisme en te gelieve de verleende onderaan om het die van de in naar vere banden te sluiten.

Doch dit alles zal geene levenskracht geven aan datgene wat de kiem van den dood in zich draagt. De vergadering van Exeter-Hall heeft regt, wanneer zij oordeelt dat de voortgang van het Katholicismus in Engeland verontrustend voor het anglikanisme is; maar zij vergist zich, wanneer zij verneemt dien voortgang door de voorgestelde middelen te kunnen stuiten. De laster heeft zijn tijd gehad en het is te vergeefs dat men doode lichamen gaat fransert.

De koningin heeft, bij monde van den lord kanselier, den heer M. Gibbs hare goedkeuring zijner verkiezing tot lord maire van Londen doen kennen.

Het nieuwe beursgebouw zal niet voor na het kersteft, tot zijn bestemming, gebezigd worden.

In de dagbladen wordt eenen brief van den Franschen admiraal de Mackau aan den Engelschen admiraal Rowley aangevoerd, om hem uit naam der Fransche marine voor het broederlijk onthaal te Portsmouth dank te betuigen.

De Katholieke bisschoppen van Ierland zullen den 12 dezer te Dublin eene kerkvergadering houden, teneinde te beradenslagen over de, wenschende bepalingen van de bill, nopens de liefdadige giften welke de belangen van de Katholieke eeredienst kwetsen, en over den staatkundigen en godsdienstigen toestand van het land. De kerkvoogden zouden den 8 in de hoofdstad aankomen, en drie dagen in afzondering en gebed overbrengen teneinde zich tot die werkzaamheden voor te bereiden.

Van den 30 oktober tot den 3 dezer heeft zwaar stormweder op onze kusten gewoed, en niet minder dan 43 vaartuigen hebben daardoor schipbreuk geleden.

Te Oldham zijn twintig personen onder de puinhooften van een fabriek gebouw bedolven, hetwelk ingestort is, terwijl men nog met de voltooiing er van bezig was.

De burggraaf Palmerston en zijne echtgenote zijn van haren uitstap naar Duitschland te Londen wedergekeerd.

Men wil weten dat de wederopbouw der koninklijke beurs 400,000 p. st. kost.

SPANJE

In den loop der debatten over het adres op de troonrede, zijn in de kamer der afgevaardigden de sprake gebracht, de te Tabasco in Mexiko op last van den generaal Amador, plaats gehad hebende ter dood-brengingen. Men zal ongetwijfeld niet vergeten hebben, dat zich onder de slagtoffers zestien Spanjaarden bevonden, die even als de Franschen, zonder vonnis, zijn gefusilleerd geworden. Te dier zake door den heer Pacheco getuigende, heeft de minister Martinez de la Rosa verklaard dat de tigerling van haren gezant te Mexiko den last had opgedragen om met kracht tegen dit misbruik van macht en tegen die ongeoorloofde scheiding van het regt der volken te reclameren, en dat het gouvernement, teneinde meer klem aan de vertoogen van dezelve te geven, twee oorlogschepen naar de wateren van Mexiko had afgezonden.

De commissie tot hervorming der konstitutie heeft den 31 oktober de ministers gehoord, die verklaard hebben dat zij de zinnede aangaande het huwelijk der koningin, met het staendement der commissie zamen. Dit amendement luidt aldus: » De koning en zijn onmiddelijke opvolger kunnen geen huwelijk sluiten met iemand, die door de korten van de opvolging tot den troon is uitgesloten. Men weet dat don Carlos en zijne

gansche familie in dat geval verkeerren: zoodat deze kwestie thans volkomen doort is.

Eene allerergerijndste proklamatie aan de pausale gerie is ons in het dien gevallen. Wil men weten, wat de zamengzonden jaarstellen velen, die republiek en de gricid der eere-iensten.

De krijgsraad die over de bewerkers der jongste zamenzwering regt moet spreken, heeft zich den 31 oktober gekonstitueerd en einde kennis te nemen van de steun der general Prim gerigte aanklagt. De verdiger van den beschuldigde, de general Schelly, heeft zich de advokaten Sirvent en Eugene Moreno, de beroemdste der Madridsche familie toegevoegd. Het schijnt dat de regering jegens de zamenzweersers zeer menschlievende gevoelens aan den vlag legt en niet wil dat er bloed gestort worde.

In weerwil der veldtochten, zijn de fondsen stijgen. Men wil dat de heer Mon zeer spoedig het budget zal aanbieden, dat is te zeggen zijn nieuw stelsel van belastingen, hetwelk den finantielen toestand in het gunstigste licht moet plaatsen; hij hoopt te kunnen aanwijzen dat ontvangsten en uitgaven tegen elkander zullen kunnen opwegen; zoodra het door hem ontworpen stelsel van belastingen in werking zal zijn gebragt.

Eene korrespondentie uit Bayona, voorkomende in het Engelsch dagblad de Times, verzekert dat de in hechtenis-neming van Prim en zijne consorten, wel voor een oogenblik de Esparterische beweging in Spanje vermindering kan in den weg leggen, doch dat zij daarom bij de eerste gelegenheid met des te meer woede zal uitbreken.

Het valt ons meelijlijk aan de voorteggingen van den korrespondent van de Times geloof te slaan. De Engelschen die steeds den val van Espartero blijven betreuren, houden blijkbaar hunne wenschen en hunne droombeelden voor onafelbare waarheden. De toekomst zal hun toonen dat zij van dien kant niets meer te hopen hebben.

Het proces van den general Prim maakt veel sensatie in de hoofdstad. De fiskaal-generaal heeft bereids zijn requisitoir soorgedragen en de doodstraf gekonkludeerd, men gelooft echter niet, dat al werd de konklusie van het openbare ministerie door den krijgsraad bekrachtigd, met het doodvonnis zal ten uitvoer leggen.

FRANKRIJK

Terstond na het huwelijk van zijnen broeder den hertog van Aumale, zal de prins van Joinville zich met zijne gezin naar Brazilië begeven. Het schijnt dat de gezondheid der prinses van Joinville niet verslechtert en dat de geneesheeren haar raadzaam oordeelen, dat zij de lucht van hare geboortegrond inademat.

Men verzekert dat het ministerie zou besluten hebben in de aanstaande zitting der wetgevende kamer een wets-ontwerp op het muntwezen aan te stellen.

Binnen weinige dagen zal de eeredagen, welke de koloniën van Algerië den marschall Bugeaud ten geschenke zullen geven, voltooid zijn. De dagen is fraai gewerkt en met eenige inskripsien en allegorische voorstellingen voorzien. De gree is van gedreven goud.

De veldmaarschalk Rostolan, kommandant der 14e brigade van de infanterie te Paris, is gouverneur der polytechnische school te worden benoemd.

Het schijnt zeker dat de eerste afdeeling der noordelijken Izeren spoorweg, van Paris naar Clermont den 1 mei aanstaande zal geopend worden. Zoo als men weet zijn aan den general Amador en zijne gezin, op het oogenblik dat zij grensovertochten, een bedrag van 20,000 fr. in guldens schenking van waarde ontstolen geworden. Deze was gebeurd voor de afdeling der Spanjaarden officieren, geraakten zij daar door in een

veeligen boosaand, dewijl het hem onmogelijk was zonder zich zelf te verraden, den diefstal waarvan hij het slagtoffer waren geweest, aan te geven. Inloedhabende personen van radikale partij te Toulouse manden zoohier die zaak en bevestigden om den gids tot teruggave te dwingen, zonder weerspraak te nemen tot de justitie. Het hooft hem zelfs eene vrij knappe som, doch niets kon hem overhalen. Sedert is eene aangename bagie van opligtung tegen den gids ingebracht, en proces moet daarvan het gevolg zijn, en de proces zal, zegt men, zeer karieuse bijzonderheden aan den dag brengen.

Brieven uit Gibraltar houden de tijding in, dat de bevolking van Azimore in vollen opstand tegen den keizer van Marokko was, en dat diens zoon troepen ontboden had, om de rebellen het hoofd te kunnen bieden.

Het is thans zeker dat de maarschalk Bugeaud den 24 dezer in Frankrijk zal terug zijn, en dat hij zich onverwilt naar Parijs zal begeven alwaar hij door het ministerie ontboden is.

Een allertreurigst ongeval dompelde onlangs eene kleine gemeente in de omstreken van Louviers in diepe verlagenheid.

Een vader arbeide in het veld met zijnen zoon, een kind van tien tot twaalf jaren; hetzij uit ongehoorzaamheid, hetzij dat hij de bevelen van zijnen vader niet naad achtte, werpt deze laatste in eene vlag van gramschap, een stuk gereedschap naar het hoofd van het kind, en legt het mors dood op de plaats neder. In zijne verwachting, dat hij redeloos naar huis en verhaalt aan zijne vrouw het schrikkelijk ongeluk dat hem is overkomen.

De arme moeder had haar jongste zogen wichte in den arm, zij legt het in zijne wieg neder en vliegt naar de plaats der ramp, in de hoop van haar kind misschien nog in het leven te kunnen terug roepen. Maar, helaas! het verhaal van haren man was maar al te waar. Zij bracht slechts een lijk terug.

De vader had haar jongste zogen wichte in den arm, zij legt het in zijne wieg neder en vliegt naar de plaats der ramp, in de hoop van haar kind misschien nog in het leven te kunnen terug roepen. Maar, helaas! het verhaal van haren man was maar al te waar. Zij bracht slechts een lijk terug.

Eindelijk herkrigt zij haar bewustzijn, doch het is slechts om een dode ontvanger te beveenen: haar man had zich uit wanhoop opgehangen!

Het dagblad de Sun verhaalt dat een Fransch onbegrip op een Engelsch schip, de Samarang, zou hebben geschoten. Het blad bepaalt zich tot de bloote mededeeling van dit voorval zonder in verdere bijzonderheden te treden. Wat hiervan is, zal men weldra weten.

NEDERLAND

In den presidents vergadering van de drie leden van de eerste kamer die voor het ontwerp van adres in antwoord op de troonrede, geschied hebben zijn de gnaaf Schimmelpenninck, de heer van Haysen, van Kartendijke en mr. van Nes. De arontheersregerings-regtbank athen, heeft een belangrijk vonnis uitgesproken, in zake van R. A. baron van Ittersum, notaris te Brussel, die oppeent tegen een dwangbepaald contract, hetzelve aangevraagd door het bestuur der registra-

tie, ter betaling eener boete van f 25, ter zake eener gesustineerde overtreding van art. 54 van de wet van 28 frimaire 7de jaar, als hebbende gemeente notaris op den 18 april jl. gemaakt te worden, aan de hofbank van den heer inspecteur der registratie Sloot, en een verzoek, ten kantore van den notaris gedeponereerd pak, hetwelk slechts op een bepaald tijdpunt mocht worden geopend, ter stand te openen, teneinde hem inspecteur in staat te stellen te verifiëren, of de zich daarin bevindende stukken behoerlijk waren geregistreerd. Niet tegenstaande het publiek ministerie, in eene wijdeloopige konklusie, had beweerd dat de notaris de wet had overtreden en gehouden zoude zijn aan de injunctie van den heer inspecteur te voldoen, heeft de regbank bij haar vonnis den notaris verklaard te zijn goed opposant tegen gemeld dwangschrift, en hem verklaard wel en wettig die vordering van den inspecteur te hebben geweigerd, en alzoo van alle boete vrijgesteld, met veroordeeling van het bestuur der registratie in de kosten van het proces.

De onschendbaarheid der familie-geheimen is bij dit vonnis alzo gehandhaafd, en te gedurig sterker wordende fiskale wijze van ten uitvoer leggen der wetten op de registratie, op nieuw gebrekkeld.

Ingezonden Stukken

TEGENWOORDIG TOESTAND

Dijk- en Polderbesturen

Noord-Brabant.

In n° 81 van het dagblad de Noord-Brabander, leest men:

De heer Bijvoet, lid der staten van Noord-Brabant, zegt dat het polderbestuur des lands van Bege, sedert eenige jaren achterlijk is in het presteren van behoorlijke rekening en verantwoording van deszelfs polder-administratie, en verlangt ernstige maatregelen van voorziening.

De heeren Boeracker, de Quay en Goriach, werpen een blik op den betreedenswaardigen toestand van dijk- en polderbesturen in sommige gedeelten van het gewest, en dringen met ernst en nadruk aan, op de herziening der bestaande reglementen.

Ook Z. E. de heer staatsraad gouverneur, deelt in het denkbeeld van die leden, die steeds den weg van herziening, verbetering, vooruitgang, bezuiniging en vereenvoudiging willen bewandelen, en men koestert de gegronde hoop op eene betere toekomst.

In het verslag noemens den staat der provincie Noord-Brabant en de zaken van algemeen belang, voorgekomen bij den heere staatsraad gouverneur en heeren gedeputeerde staten der provincie Noord-Brabant, sedert juli 1843 tot juli 1844, en gedateerd 28 juni 1844, lezen wij op bladzijde 46 en 47 hetgeen hier volgt:

Wegens art. 220 der grondwet, maken de laatste goedgekeurde reglementen van de hooge en andere leemraadschappen, dijk- en polderbesturen, enz., den voet van derzelver inrigtingen uit, behoudens het feil der staten, om daarin onder goedkeuring van den koning, verandering te maken, en overmits de bevoegdheid der kollegien om aan de staten zoodanige veranderingen daaromrent voor te stellen, als zij voor het belang der ingelanden zullen vermeen te behooren.

Over het algemeen zijn echter de laatst goedgekeurde reglementen wel in harmonie met de thans bestaande algemeene verordeningen, en in vele polders is het bestuur op een kostbaren doot ingesigt.

Bij voorgekomen gelegenheden hebben wij dan ook op de herziening van die reglementen aangedrongen, waartegen echter bij enkele besturen bevestiging schijnt te bestaan, terwijl andere, sommigen daarvan overleg met de ingelanden, daartoe overgegeven zijn, enz.

Terwijl er over deze gewichtige aangelegenheid, aldus geredeneerd wordt, heeft het polderbestuur Oudheusden, Elshout en Hulst den moed, om openlijk en in een gedrukt stuk, aan ieder ingeland in dien polder (die nog al eenige uitgestrektheid heeft) de navolgende kennisgeving toe te zenden, gedateerd Heusden den 21 oktober 1844, en geteekend P. H. Sprengers.

De ingelanden door het polderbestuur opgevoerd, tot het regelen van den omslag over 1843, hebben met hetzelfde bestuur eenparig goedgevonden, daarin niet op te nemen, hunnen aanslag in de dijkgeden van het Hoog Maasdijk kollegie over 1843, aangezien die was geregeld en gewettigd, in strijd zoo wel met de bestaande verordeningen als met de belangen van desen polder, gevolgelyk onregelmatig en onwettig.

Kras gesproken, voorwaar! Een Hoog Maasdijk kollegie, naar den titel en het gezag een eerste autoriteit in den hare, openlijk en eenparig door opgeroepen en opgekomen ingelanden en leden des polderbestuurs beschuldigd te zien, als handelende in strijd met de bestaande verordeningen, niet de belangen van den polder en gevolgelyk onregelmatig en onwettig.

De heeren staatsraad gouverneur, lid der provincie hiervan bij inzage van art. 220 der grondwet, alwaar men leest:

« De staten hebben het toezigt en gezag over alle hoog- en andere leemraadschappen, wateringen, waterschappen, dijk- en polderbesturen enz.»

Mag een kollegie onder hun toezigt, onder den rook nummer residentie gezeteld, handelen in strijd met de bestaande verordeningen en met de belangen van den polder, onwettig en onregelmatig? Draagt men hier eenige kennis van, zoo niet, dan neme men de kennisgeving van het polderbestuur van Oudheusden, Elshout en Hulst ter harte en latte niet langer die onregelmatige en onwettige wijze van handelen.

Is het Hoog Maasdijk kollegie dat hier bedoeld wordt en niet ver te zoeken is, zuiver, zinnig, vrij en onbesmet, dan loch men de bepaling van hetzelfde art. 30 van de wet van strafrecht eens in te zetten van dien blaam, even openlijk als bekendheid wordt te zuiveren tegen de ingelanden, dan zullen ook de loopende gerachten minder veld winnen over f 25 die gequaden polderbesturen zouden gebragt zijn, door den profektor van dat Hoog Maasdijk kollegie, wegens daar hem betaalde registratie-regten eener aansluiting, die naar f 6. zoude bedragen hebben, en waarmede de wereld wil dat zijn neef, de dijkschrijver zoude zijn begunstigd en niet anderent, edden wij zullen in een volgend schrijven hierop terugkomen en intusschen onderzoeken, wat de oorzaken zijn van zo veel malaise tegen zeker Hoog Maasdijk kollegie.

Ziedaar een enkel voorbeeld tegenwoordigen toestand van sommige dijk en polderbesturen in Noord-Brabant.

En ingeland van Oudheusden, Elshout en Hulst.

En ingeland van Oudheusden, Elshout en Hulst.

De ondergeteekende, om der waarheid wille, en om het publiek toch niet te veel zand in de oogen te laten strooijen, acht het billijk en pligtmatig eene beknopte teregtwijzing te maken op het bericht, geplaatst in dit dagblad no. 123, nopens voorgewende genezingen te Wel, uit de gemeente Uden.

I. Buiten en behalve dat Evert van Leuken nog met opgezette halsklieren omloopt, is er II, voor de gezondheid van Maria Rutten, nog al veel en zeer veel te wenschen over, en is zij, naar luid der toenmalige annonce, geenszins radikaal genezen; daar dezelve vermagerd, uitgeleekt, allerwege verzwakt, nagenoeg de duidelijkste sporen van eender geraamte over zich dragende, door de onbuigzaamheid en stijfheid der benedenste ledematen voorwaarts gekromd, genoodzaakt is, met beide handen op een' stok leunende, voetje voor voetje haren gang te doen.

Het geheele dorp diene mij hier tot getuige en bevestiging mijne uit liefde voor de echtheid afgeperste verklaring.

III. Waarom stipte bij de vorige gelegenheid de verslaggever het geval der dochter van Arie v. d. Wal niet aan? (of was het zijner aandacht ontglip?) mede te Bidaf, onder Uden woonachtig, lijdende sinds jaren aan een zorgvol kniegebrek, die na eene behandeling van vier maanden te Wel, van mei tot september, geheel ongenezen huiswaarts is gekeerd, en haar ongemak is volstrekt niet beter maar liever verslimmerd; schoon men haar in der tijd gouden bergen beloofde, heeft men echter geen zandheuvelen kunnen leveren.

IV. Met de oogziekte van den buurjongen van Arnoldus Daandels, die gewis 10 of 12 weken al daar onder eene vergoetsche kruk heeft gelegen, is het niets gunstiger dan met de vorigen uitgevallen.

Wat wendt men voor bij een gemist oogmerk? de ziekte is niet scrophuleus, maar van een geheel ander karakter: pauca intelligenti.

Waartoe strekken nu al die hoog opgezijde couranten-berigten, vol van gelukkige herstellingen? verkoopbare waar prijst immers zich zelve genoeg; of is het wellicht een casus pro amico? of om het volk in beweging te brengen?

Overigens om het kostspillicheit te schuwen, kan niet elk een te huis de baden gebruiken tegen drathesis scrophulosa, caries ossis, rheumatismus, arthritis, podagra, siphilis, scabies, aliudve exanthema, aliisque id genus plura, uit eene bekende of onbekende dyscrasia? gewis zullen dezelve bij eenen gepast behandelenden sorteren; edoch verre weg valt het de meeste lijdens te laste om eene dergelijke langdurige behandeling te ondergaan bij een' gewoon geneesheer en doorgevoerd te worden bij zaken en nieuwe personen veel beter. — Maar hoe lang? Veeltids kortstondig; dit leert de dagelijksche ondervinding, naar het spreekwoord: nieuwe bezems vegen schoon.

Een waarheid minnaar,

Mengelwerk.

RIJNVOERING

Graaf VAN RECHTEREN.

In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal, van donderdag den 31 oktober jl., is door den graaf van Rechteren, ter gelegenheid van de beraadslagingen over het ontwerp van adre; in antwoord op de troonrede, nopens de 15. paragraaf, betrekkelijk het wenschelijke eene grondwetsherziening, het volgende gezegd:

Edel MOEDIGE HEEREN!

De vraag tot eene herziening der grondwet is te belangrijk, om niet aan mij zelven, maar aan de vergadering en aan het volk dat ik, geropen word te vertegenwoordigen, rekenschap af te leggen, waarom ik die herziening verlang en waarom ik, in het tegenwoordige plechtige en belangrijke oogenblik, dezen wensch aan den koning, die het hooge gezag in Nederland bekleedt, wil mededeelen.

« Als een land, door binnenslandsche onlusten geschokt, eindelijk gewolddadig wordt uiteen gescheurd; — als een gedeelte van dit land gebukt gaat onder een' schuldendruk van honderden miljoenen gulden; — als in dit land, tot bestrijding van gewone uitgaven, ondragelijke en schier elke nijverheid belemmerende lasten van de getrouwe burgers worden geheven; — als dit land eindelijk van die burgers eene buitengewone bijdrage van 127 millioenen heeft gevorderd, om achterstallende schulden en de gewond huishouding gedurende den vrede gaande te houden, dan moet de eerste zorg zijn van de staatsmannen die het besturen, te onderzoeken, welke de kanker is, die aan het leven van zoodanigen staat kuast, waar het middel, om dien te genezen, is te vinden.

» Het land dat ik beschreef, is Nederland, welke burgers wij vertegenwoordigen; de kanker, die deszelfs levensbeginsel ondermijnt, is slechte staatsinstellingen.

» Aan die staatsinstellingen heeft het land te danken een' zwaar, onbestuurbaar, tegenover eene onontvondbare kamer. Transaktiën over de meest gewichtige aangelegenheden waren daarvan het natuurlijke gevolg. Het heil van het vaderland konde zoo doende niet de eenige regel zijn, die de regering, die de volksvertegenwoordiging deed handelen. Een vaste gang van bestuur was, bij zoodanigen staat van zaken, onmogelijk.

» Aan die staatsinstellingen heeft het land te danken, de weinige belangstelling, die het volk betoonde voor de verkiezing van deszelfs algemeene, provinciale en gemeentelijke vertegenwoordiging en in één woord, voor alles wat het bestuur des lands betrof.

» Velen verheugden zich in dezen toestand, apathie en guntzabilligheid bestempelden zij met, de woorden van rust en tevredenheid en zij zagen niet dat die rust is, de rust des doods, dat die tevredenheid bij de eerste ontwakning zou veranderen in ontevredenheid. Zij wisten niet, dat eene constitutionele monarchie zonder wrijving van verschillende staatkundige meeningen, niet kan bestaan, zij vergeten, dat stilstaande wateren, veelal in afzietelijke poelen ontfaarden.

« Aan die staatsinstellingen heeft dit land te danken eene ondelmatige jactantie van deszelfs volkswaardigheid en gevolgelijk minder en kostbaarder strijdkrachten dan die, welke het volk niet minder inspanning dan tegenwoordig kan ontwikkelen.

« Aan die staatsinstellingen heeft het land te danken eene te grootsche kostbare huishouding van staat, die in alle lekken van heatuur is terug te vinden en die, vooral bij de rechterlijke macht, tot het buitensporige is gedreven.

« Aan die staatsinstellingen heeft het land te danken eene nog altijd onvoldoende, hoezeer verbeterde controle op s lands finantien en een' schuldendlast buiten alle verhouding tot deszelfs middelen.

« Aan die staatsinstellingen heeft dit land te danken eene wijze van werken, onder welke de volksvertegenwoordiging, van af de wording van het koninkrijk, gebukt ging, die het inaken van goede wetten onmogelijk deed zijn en de werkzaamheden tot in het on eindige doot voortduren. « Maar, waar zoudt ik eindigen. Edel moedige

heeren, indien ik, met u ledel, mag wenschen, dat wonden, van het vaderland, moest peiden, als gebreken, onzer staatsinstellingen, opnoemen, die de Grooten, magtigen, rijken van dit land, die jongelieden, veredelden, krachtige, werken, om het zware juk van vanden gekochten, beroering, zijn ontstaan, die de gehele maatschappij op haar grondvesten deden sidderen, omdat de volken, de moed, de kracht, het beleid niet bezaten, bij die veranderde en gebrekkige staatsinstellingen, veranderen, — omdat de regeringen, voorafzigt niet wisten te plaatsen op het standpunt dat behoorden in te nemen.

« Moge dit lot niet aan Nederland zijn beschoren. Moge de regering en de volksvertegenwoordiging, nu het nog tijd is, zamenwerken, om aan het land onzer vaderen, die staatsinstellingen te geven, waarvan een ieder de behoefte gevoelt, en die de nationale wenschen zijn geworden.

» De regering zal mij, en ik vertrouw ook de leden dezer kamer, met oprechtheid, ijver en goedetrouw, bereid vinden, haar in groote, in dit heilzame werk, te ondersteunen. Zij ga spoedig en met ernst daartoe over. Het tegenwoordig gezag zal haar dankbaar daarvoor zijn; het toekomstig zal haar zegenen!

Advertentien

Al wie iets verschuldigd is aan of iets te vorderen heeft van den boedel en de nalatenschap van wijlen den heer GUSSEBAE JOSEPH ANTOON CREPPEN, in leven woonachtig te Bommel, wordt uitgenoodigd, om te verschijnen op den 30. November, om te handelen, opgave te doen ten hare van den heer Mr. VERHEYEN VAN ESTVELT, advocaat te Bommel, op den 27. October 1844, vóór 12 uur 's ochtts, op den 27. October 1844, vóór 12 uur 's ochtts, op den 27. October 1844, vóór 12 uur 's ochtts.

Uit de hand te Haar

voor drie of zes jaren, aanvankelijk in de maand, 1844, de heer B. van der Meer, uit de hand te Haar, genaamd PHANIX, staande in het dorp MUNTEN, met HUIS, MOER en STALLING, te s Hertogenbosch. Te bevragen bij den Eigenaar, K. A. SASSER, aldaar.

TE KOOP

3 a 6000 Welwassende Eiken Heesters, op het Landgoed EIKENHORST, onder Bommel, te bevragen bij JAN VAN ROOSMALEN, aldaar.

TE KOOP

en te bevragen bij de drukker dezer, een extra wellopend ou Billard, met TOEBEHOREN. Beeds van Amsterdams, Zaterdag 9 November, ten vóór 12 uur 's ochtts, op den 9. November 1844, vóór 12 uur 's ochtts, op den 9. November 1844, vóór 12 uur 's ochtts.